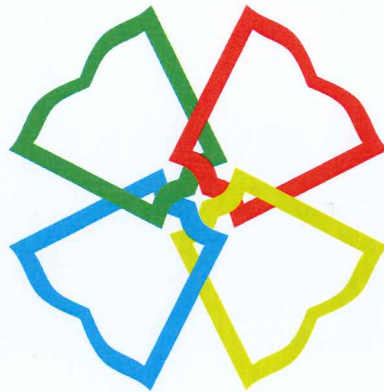

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W SKOCZOWIE
ZA 2020 ROK**

**BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W SKOCZOWIE**

SPIS TREŚCI

I. Cele i zadania biblioteki publicznej	s. 3
II. Struktura Biblioteki Publicznej w Skoczowie w 2020 r.	s. 3
III. Charakterystyka terenu działania oraz współpraca z innymi instytucjami	s. 3
IV. Organizacja biblioteki w 2020 r.	s. 4
V. Statystyki biblioteki wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.	s. 5
VI. Czytelnictwo oraz działalność kulturalno-oświatowa	s. 6
VII. Działalność promocyjna biblioteki	s. 8

I. CELE I ZADANIA BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

1. Biblioteka Publiczna w Skoczowie jest jedną z dwóch, obok Miejskiego Centrum Kultury „Integrator”, instytucji kultury w gminie Skoczów. Służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych mieszkańców gminy oraz upowszechnianiu wiedzy i rozwoju kultury. Do podstawowych zadań biblioteki należą:
 - a) Gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących gminy i regionu.
 - b) Udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu w czytelni, wypożyczanie oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych.
 - c) Prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej.
 - d) Popularyzacja książki i czytelnictwa.
 - e) Organizowanie czytelnictwa i udostępnianie zbiorów bibliotecznych uwzględniając szczególnie potrzeby czytelnicze dzieci i młodzieży, ludzi chorych, starszych i niepełnosprawnych – organizowanie obsługi czytelniczej i bibliotecznej.
 - f) Współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami i towarzystwami w rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb kulturalnych mieszkańców Gminy i użytkowników Biblioteki.
 - g) Doskonalenie form i metod pracy bibliotekarskiej.
2. Biblioteka może również podejmować inne działania dla zaspokajania potrzeb społeczności gminy i realizować założenia ogólnokrajowej polityki bibliotecznej.

II. STRUKTURA BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W SKOCZOWIE W 2020 R.

1. W skład Biblioteki Publicznej w Skoczowie w 2020 roku wchodziły:
 - a) Biblioteka Centralna – Skoczów, ul. Mickiewicza 9,
 - b) Oddział dla dzieci – Skoczów, ul. Mickiewicza 9,
 - c) Filia nr 1 - Skoczów, ul. Bielska 34
 - d) Filia nr 2 – Pierściec, ul. Ks. Henryka Sobeckiego 8.
2. Z końcem roku 2020 w bibliotece pracowało łącznie 9 osób na pełny etat.

III. CHARAKTERYSTYKA TERENU DZIAŁANIA ORAZ WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

1. Biblioteka Publiczna w Skoczowie obejmuje zasięgiem gminę Skoczów i okoliczne sołectwa. Świadczy usługi dla mieszkańców gminy Skoczów w każdym wieku. Oprócz tego z jej księgozbioru

korzystają mieszkańcy innych gmin powiatu cieszyńskiego, a także mieszkańcy powiatu bielskiego. Wypożyczanie odbywa się w centrali biblioteki oraz dwóch filiach – w Skoczowie i Pierścu.

2. Biblioteka współpracuje ze szkołami znajdującymi się na terenie gminy Skoczów, głównie podstawowymi i przedszkolami, a także Wydziałem Nauk Społecznych w Skoczowie Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa w Poznaniu. Systematycznie włącza się również w konkursy organizowane przez Bibliotekę Miejską w Cieszynie, pełniąc obowiązki biblioteki powiatowej. Placówka na bieżąco współpracuje też z organizacjami działającymi na terenie Skoczowa, między innymi Towarzystwem Miłośników Skoczowa, skoczowskim Uniwersytetem III Wieku, skoczowskim Oddziałem PTTK czy Lokalną Grupą Rybacką „Żabi Kraj”, a także innymi instytucjami kultury gminy Skoczów (MCK „Integrator”, Muzeum im. G. Morcinka w Skoczowie) oraz Urzędem Miejskim w Skoczowie i Biurem Promocji, Informacji i Turystyki.
3. Biblioteka kontynuuje współpracę ze Stowarzyszeniem „Larix”, dzięki któremu otrzymała „Czytak Plus” – profesjonalne urządzenie do odsłuchiwania książek w formacie audio dla osób niewidomych oraz zbiór książek, które można odtwarzać na urządzeniu „Czytak Plus”. Placówka dysponuje 938 tytułami książek przeznaczonych do odtwarzania w wyżej wymienionym urządzeniu.

IV. ORGANIZACJA BIBLIOTEKI W 2020 R.

1. **Najważniejsze zmiany:** Trwająca od marca 2020 r. pandemia koronawirusa wymusiła całkowitą reorganizację planów i założeń na 2020 rok, tymczasową zmianę systemu pracy biblioteki, a także przeznaczenie części środków finansowych na zakup środków ochronnych (w tym maseczek, przyłbic, środków dezynfekcyjnych, przegród z pleksi itd.). Dodatkowo przedłużający się zakaz organizowania wydarzeń z udziałem publiczności, nałożony przez Radę Ministrów za pomocą kolejnych rozporządzeń, spowodował odwołanie lub przeniesienie na rok kolejny zaplanowanych imprez. Biblioteka wykorzystała jednak ten czas na wprowadzenie dodatkowych zmian i udogodnień. M.in. Oddział dla dzieci i młodzieży wzbogacił się o nową ladę biblioteczną i dodatkowe regały na książki, zakupiono nowe czytniki kart posiadających możliwość odczytu kodów QR (usługa zostanie uruchomiona wraz z ponownym otwarciem biblioteki dla odwiedzających), przeprowadzono gruntowny przegląd zbiorów w celu usunięcia starych i zniszczonych woluminów, a także rozpoczęto reorganizację Czytelni w celu przystosowania jej do potrzeb pracowni multimedialnej.
2. **Obsługa finansowa biblioteki:** na podstawie Porozumienia nr 1/2017/CUW z dnia 1 lutego 2017 r., zawartego pomiędzy Miejskim Zarządem Oświaty w Skoczowie a Biblioteką Publiczną w Skoczowie na podstawie art. 10b ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz 446 z późn. zm.) oraz Uchwały nr XXI/254/2016 Rady Miejskiej Skoczowa z dnia

23 sierpnia 2016 r. w sprawie organizacji wspólnej obsługi dla samorządowych jednostek organizacyjnych gminy Skoczów, z dniem 1 lutego 2017 r. obsługa finansowa, księgowość, płacowa i kadrowa Biblioteki Publicznej w Skoczowie została przeniesiona do Miejskiego Zarządu Oświaty. Nie zauważono problemów związanych z wyżej wymienioną zmianą.

V. STATYSTYKI BIBLIOTEKI WG. STANU NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2020 R.

Lp.	Placówka	Ilość czytelników	Ilość wypożyczeń	Ilość odwiedzin	Stan księgozbioru
1.	Biblioteka Centralna	2220	34064	24959	37882
2.	Filia nr 1 w Skoczowie	327	4942	3322	9891
3.	Filia nr 2 w Pierścicu	310	2382	2040	8801
	Razem:	2857	41388	30321	56574

1. W 2020 roku w bibliotece oraz filiach zarejestrowano 2857 czytelników, którzy wypożyczyli 41388 woluminów. Czytelnicy wypożyczyli także 625 audiobooków. Zarówno liczba odwiedzin, jak i wypożyczeń zmniejszyły się w stosunku do lat ubiegłych, co było spowodowane trwającym od marca 2020 r. do chwili obecnej zakazem organizowania wydarzeń z udziałem publiczności, a także rozporządzeniami rządowymi całkowicie zamykającymi instytucje kultury, w tym zakazującymi również udostępniania zbiorów bibliotecznych (marzec, kwiecień i listopad). Duży wpływ na statystyki miał również znacznie zmniejszony ruch czytelników obawiających się zakażenia koronawirusem lub przebywających na kwarantannie.
2. W 2020 roku w Bibliotece prenumerowano 20 tytułów czasopism na kwotę 4589,81 zł. Czytelnia Biblioteki (centrali) dysponowała 13 tytułami czasopism z prenumeraty oraz dwoma lokalnymi („Wieści Skoczowskie”, „Tramwaj Cieszyński”). Filia nr 1 i Filia nr 2 dysponowały odpowiednio 4 tytułami i 3 tytułami z prenumeraty oraz obie posiadały 2 tytuły lokalne („Wieści Skoczowskie”, „Tramwaj Cieszyński”). Na zewnątrz wypożyczono 394 czasopism, a na miejscu udostępniono 183 egzemplarzy. Następnie, w związku z pandemią koronawirusa, wypożyczanie czasopism zostało wstrzymane.
3. Ogólnie w 2020 r. księgozbiór zwiększył się o 3133 woluminy i 169 audiobooki o wartości łącznej 71.851,30 zł. Zakupiono 2744 książki na kwotę 62537,74 zł oraz 169 audiobooki na kwotę 3546,01 zł. Pozyskano także 389 darów książkowych na kwotę 5767,55 zł. Z księgozbioru wycofano i wykreślono z ksiąg inwentarzowych 1609 książek. Zakupy nowości dokonywane były m.in. w hurtowniach internetowych: „Bonito.pl”, „Ateneum”, „Audiobook.pl” oraz w hurtowniach „Kaprysta” z Olkusza. Zamówienia były także realizowane poprzez Internet w księgarniach,

wydawnictwach oraz bezpośrednio od autorów. Kupowano książki z literatury niebeletrystycznej (tj. z geografii, z psychologii, podróżnicze, biograficzne) oraz literaturę piękną dla dzieci i młodzieży, a także dla dorosłych. Nowości cieszyły się dużą poczytalnością i zainteresowaniem czytelników. Pracownicy agend udostępniania zbierali zamówienia od czytelników, zapisywali do zeszytu zamówień i w miarę możliwości były one realizowane. Przy zakupie książek sugerowano się również zapowiedziami wydawniczymi w prasie, w katalogach wydawnictw oraz Internecie. Uzupełnione zostały także lektury.

VI. CZYTELNICTWO ORAZ DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNO-OŚWIATOWA

Rok 2020 był dla skoczowskiej biblioteki szczególnie trudny ze względu na trwającą od marca pandemię koronawirusa. Związane z nią obostrzenia, nałożone przez Radę Ministrów za pomocą kolejnych rozporządzeń, praktycznie sparaliżowały wszelką działalność kulturalną biblioteki, a także znacznie utrudniły działalność podstawową – czyli udostępnianie zbiorów – jednocześnie nakładając obowiązek zachowania pełnego reżimu sanitarnego. Ponieważ na mocy wspomnianych rozporządzeń wszystkie instytucje kultury w kraju otrzymały zakaz organizowania wydarzeń z udziałem publiczności, również Biblioteka Publiczna w Skoczowie odwołała lub przeniosła na inne terminy wszystkie zaplanowane imprezy – w tym także związane z trwającymi lub planowanymi projektami. Wiąże się to ze spadkiem liczby odwiedzin w instytucji w stosunku do lat wcześniejszych, a także znacznym ograniczeniem obecnego potencjału instytucji, która w latach 2017-2019 przeprowadziła trzyetapową, gruntowną modernizację w zakresie zarówno wyposażenia i odświeżenia/remontu pomieszczeń, jak i spraw wewnętrznych oraz udogodnień dla czytelników. Dodatkowo biblioteka zanotowała spadek liczby wypożyczeń, co było spowodowane m.in. rozporządzeniami Rady Ministrów całkowicie zamykającymi instytucje kultury oraz zakazującymi udostępniania zbiorów bibliotecznych, ale także zmniejszonym ruchem czytelników obawiających się zakażenia koronawirusem lub przebywających na kwarantannie. Mimo to biblioteka stale utrzymywała kontakt z czytelnikami, a także, poza miesiącami, gdy na mocy rozporządzeń było to zakazane (czyli w marcu, kwietniu oraz listopadzie), prowadziła działalność podstawową i wypożyczała zbiory na zasadzie usługi „książka na telefon”, zachowując jednocześnie pełny reżim sanitarny – czyli m.in. brak wolnego dostępu do regałów (ze względu na specyfikę skoczowskiej biblioteki i układ pomieszczeń), stosowanie środków ochrony osobistej, wykonywanie bezzwłocznej dezynfekcji powierzchni najbardziej narażonych na kontakt z użytkownikami biblioteki i kierowanie zwracanych woluminów na kilkudniową kwarantannę (zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Biblioteki Narodowej).

Mimo obostrzeń i ograniczenia działalności, Biblioteka Publiczna w Skoczowie nawiązała w 2020 r. współpracę z Wyższą Szkołą Humanitas w Sosnowcu, dołączając do realizowanego przez uczelnię projektu „Cyfrowi eksperci w Podregionie Bielskim” w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. W ramach

projektu w 2021 r. odbędą się szkolenia dla pracowników biblioteki z zakresu programowania oraz dziennikarstwa online, zaś sama instytucja otrzyma nowoczesny sprzęt teleinformatyczny (m.in. tablety, roboty do nauki programowania i gry edukacyjne), który trafi do powstającej aktualnie pracowni multimedialnej.

1. Czytelnictwo dorosłych:

- **Centrala:** Największą grupę czytelników stanowiły osoby w wieku 25-44 lata, pracownicy umysłowi, renciści i emeryci. W roku 2020 w bibliotece najchętniej wypożyczano polską literaturę obyczajową dla kobiet, kryminały oraz literaturę faktu (książki podróżnicze, reportaże oraz biografie). Ze względu na obostrzenia związane z pandemią koronawirusa i rozporządzenia Rady Ministrów zakazujące działalności kulturalnej z udziałem publiczności, wydarzenia zaplanowane na rok 2020 zostały odwołane lub przesunięte na inny czas. Jednocześnie, w celu promowania dostępu do kultury, nauki i informacji w czasie pandemii oraz informowania o ciekawych i wartościowych wydarzeniach, w których czytelnicy oraz bibliotekarze mogą wziąć udział zdalnie, biblioteka przyłączyła się do akcji #NieZostawiamCzytelnika zainicjowanej przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Jednocześnie do marca 2020 r. udało się zorganizować prelekcję podróżniczą z Mateuszem Fabiszakiem oraz warsztaty ceramiczne z Aleksandrą Chmiel, warsztaty tworzenia biżuterii z rzeźbiarzem Arturem Szołdrą oraz warsztaty wizażu z Beatą Bojdą (trzy ostatnie wydarzenia w ramach projektu „Splot regionalny” – rozpoczętego w 2019 r. i sfinansowanego ze środków Fundacji „Orlen Dar Serca” w ramach programu grantowego „Moje miejsce na Ziemi”). Zorganizowano również spotkanie autorskie z Andrzejem Otczykiem, wieloletnim redaktorem i sekretarzem redakcji tygodnika „Głos Ziemi Cieszyńskiej”, a zarazem autorem książki „Wzgórze doskonałych”. Biblioteka wzięła też udział w corocznej, ogólnopolskiej akcji „Narodowe Czytanie”.
- **Filie:** W 2020 roku w filiach biblioteki największą poczytnością cieszyły się polskie powieści obyczajowe, literatura faktu, powieści historyczne oraz kryminały. Niezmiennie bardzo popularna jest literatura podróżnicza.

2. Czytelnictwo dzieci i młodzieży:

- **Centrala:** Największą grupą czytelniczą są dzieci w wieku 6-12 lat. Dużą grupę stanowią osoby w wieku 25-44 lata oraz młodzież. W roku 2020 biblioteka kontynuowała akcję „Mała książka – wielki człowiek” dla trzylatków oraz rozpoczęła edycję tego projektu dla dzieci w wieku przedszkolnym. Działanie to zachęciło rodziców do odwiedzania biblioteki, wypożyczania książek i codziennego czytania z dziećmi. Dodatkowo nawiązano współpracę z Zespołem Szkół Specjalnych w Skoczowie w ramach realizowanego przez szkołę projektu odbywającego się w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa. Z kolei w ramach pozostałej

współpracy z placówkami oświatowymi odbyła się prelekcja dla uczniów z okazji Dnia Języka Ojczystego, którą poprowadził dyrektor biblioteki Marcin Wieczorek. Niestety, ze względu na obostrzenia związane z pandemią koronawirusa i rozporządzenia Rady Ministrów zakazujące działalności kulturalnej z udziałem publiczności, większość wydarzeń zaplanowanych na rok 2020 została odwołana lub przesunięta na rok kolejny.

- **Filie:** W roku 2020 największym zainteresowaniem cieszyły się książki do nauki czytania, zawierające proste teksty i ciekawe ilustracje. Niesłabnącym powodzeniem cieszą się książki obyczajowe i fantastyczne dla młodzieży, a także literatura historyczna, geograficzna i podróżnicza.

VII. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA BIBLIOTEKI

Biblioteka na bieżąco współpracuje z mediami lokalnymi i regionalnymi, które informuje o swojej działalności. Współpraca ta została znacznie rozszerzona w stosunku do lat ubiegłych w roku 2017 i od tego czasu jest stale podtrzymywana. Wśród tytułów prasowych i internetowych informowanych o wydarzeniach związanych z biblioteką znajdują się między innymi: „Głos Ziemi Cieszyńskiej”, Portal Śląska Cieszyńskiego OX.pl, Gazetacodzienna.pl, Portal prasowy haloCieszyn.pl, „Dziennik Zachodni”, Portal Beskid News, miesięcznik „Zwrot”, „Głos – Gazeta Polaków w Republice Czeskiej” (dawniej „Głos Ludu”), Gwiazdka Cieszyńska, Radio Katowice, Radio Bielsko, Radio CCM, Radio90, Radio Anioł Beskidów, „Gazeta Wyborcza”. Informacje o działalności biblioteki pojawiają się także na bieżąco na profilu facebook’owym gminy Skoczów oraz na stronie internetowej gminy i w miesięczniku „Więści Skoczowskie”. Biblioteka prowadzi również własne profile w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram) oraz stronę internetową www.bp.skoczow.pl, które są na bieżąco aktualizowane. Pracownicy biblioteki udzielają się również na ogólnopolskim Forum Bibliotekarzy prowadzonym w portalu społecznościowym Facebook i zraszającym bibliotekarzy z większości polskich bibliotek, gdzie informują o działalności skoczowskiej biblioteki i zachodzących w niej zmianach, a także w czasopiśmie branżowym „Biblioteka Publiczna”.

DYREKTOR

mgr Marcin Wieczorek